

«Бекитилди»

«Курама айылдык округунун айыл өкмөтү
Панфилов району Чүй облусу» мекемеси

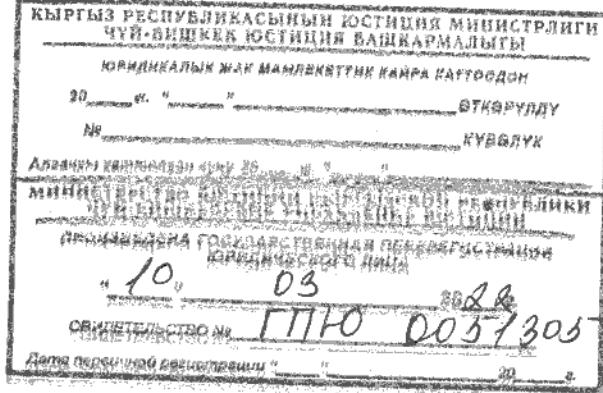
2020 ж. 1 октябрь

«Бекитилди»

«Панфилов райондук билим берүү бөлүмү»
мекемеси

2020 ж. 31 октябрь

«А. Осмонов атындагы жалпы билим берүү ортос мектеби» мекемесинин Уставы

**"А.Осмонов атындағы жалпы билим берүү орто мектеби"
мекемесинин Уставы**

I. Жалпы жоболор

- 1.1. "А.Осмонов атындағы жалпы билим берүү орто мектеби" мекемеси (мындан ары - жалпы билим берүү мекемеси) башталғыч жалпы, негизги жалпы, орто жалпы билим берүү программаларын иш жүзүнө ашыруучу жалпы билим берүү мекемеси болуп эсептелет.
- 1.2. Жалпы билим берүү мекемесинин уюштуруучулары төмөнкүлөр:
 - а) "Курама айылдық округунун айыл өкмөтү Панфилов району Чүй облусу" мекемеси
 - б) "Панфилов райондук билим берүү бөлүмү" мекемеси
- 1.3. Жалпы билим берүү мекемесинин уюштуруучулук –укуктук формасы-мекеме
- 1.4. Жалпы билим берүү мекемеси Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик актылары, Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин буйруктарын жана тескемелерин жана ошондой эле ушул Устав жетекчиликтеринде езүнүн ишин жүргүзөт.
- 1.5. Жалпы билим берүү мекемеси чектелбеген мөөнөткө түзүлгөн жана Кыргыз Республикасынын мыйзамында көрсөтүлгөн тартилте мамлекеттик каттоодон өтөт
- 1.6. Жалпы билим берүү мекемесинин толук фирмалык аталышы:
 - мамлекеттик тилде: "А.Осмонов атындағы жалпы билим берүү орто мектеби"
 - Мекемеси
 - расмий тилде: Учреждение "средняя общеобразовательная школа имени А.Осмонова".Жалпы билим берүү мекемесинин кыскартылган фирмалык аталышы:
 - мамлекеттик тилде : А.Осмонов ат.ЖББОМ" М-си
 - расмий тилде: У-е "СОШ им.А.Осмонова"
- 1.7. Жалпы билим берүү мекемесинин юридикалық дареги: Кыргыз Республикасы , Чүй облусу, Панфилов району , Каптал- Арык а.,Жапаркулов к.

II. Укуктук статусу

- 2.1. Жалпы билим берүү мекемеси финансы-чарбалық жана укуктук өз алдынчалуулукка ээ болгон, өзгөчөлөнгөн мүлкү, өз алдынча баланска, езүнүн фирмалык кыргыз менен орус тилинде аталышы менен мөөрү, штамптары жана бланктары, кредиттик бөлүмдөрдө жана казына бөлүмдөрүндө алыш-бериш эсеби жана өздүк эсеби бар юридикалық жак болуп эсептелет.
- 2.2. Мүлк жалпы билим берүү мекемесине оперативдүү башкаруу укугуна берилет, жалпы билим берүү уюмуна Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык ага ээлик кылат, колдонот жана тескейт.
- Жалпы билим берүү мекемесинин мүлкүнүн курамына: негизги каражаттар, ээлеген жайлар, жабдуулар, инвентарь, жер тилкелери жана башка мүлктөр кириши мүмкүн .
- 2.3. Жалпы билим берүү мекемеси жеке жана юридикалық жактардан белек демөөрчүлүк жана мурас катары берилген акчалай каражаттарга, мүлкү жана башка менчик объекттерге, ошондой эле жалпы билим берүү мекемесине жеке ишмердигинен түшкөн кирешелерге менчик укугуна ээ.
- 2.4. Жалпы билим берүү мекеме тиешелүү органдын уруксаты менен мыйзамга ылайык бекитилген мүлкүн ижарага бере алат. Мүлкү ижарага берүүдөн алынган киреше уставдык максаттар үчүн колдонулат.

2.5. Жалпы билим берүү мекеме мыйзамда каралган бардык жарандык-укуктук бүтүмдөрө жүргүзүүгө, сотто доогер жана жоопкер болууга жана башка укуктарга, милдеттерге укуктуу.

2.6. Жалпы билим берүү мекеменин ишмердиги Кыргыз республиканын мыйзамдары менен белгиленген учурларда аттестацияланат.

2.7. Уюштуруучулар жалпы билим берүү мекеменин милдеттери учун, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына белгиленген учурларда, тартибинде жана чегинде жооп тартат.

III. Жалпы билим берүү мекеменин предмети жана ишинин максаттары

3.1. Жалпы биим берүү мекеменин билим берүү программаларын милдеттүү минималдуу мазмунун өздөштурүүнүн негизинде окуучулардын жалпы маданий инсандыгын калыптандыруу болуп, коомдогу жашоого калыптануусун, туура тандоосунун жана кесиптик билим берүү программаларынын жана жарандык билим берүү боюнча андан аркы өнүгүшүнө негиз болуп саналат.

3.2. Жалпы билим берүү мекемесинин ишмердиги предмети башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим берүү программаларынын иш жүзүнө ашыруу болуп саналат.

IV. Иштин негизги принциптери

4.4. Жалпы билим берүү мекеменин иштешинин негизги принциптери:

- сапаттуу билим алууга Кыргыз Республикасынын бардык жарандарынын укуктарынын тендиги;
- мамлекеттик билим берүү стандарттарын аткаруу;
- билим берүүнүн эффективдүү системасын түзүү;
- жалпы билим берүү мекеменин каржылык автономиясына кам көрүү;
- мамлекеттик каржылык ресурстарын рационалдуу колдонуу;
- ырааттуулугу жана билим берүү жарайнынын үзгүлтүксүздүгү;
- мамлекеттик жана муниципиалдык окуу жайларда башталгыч жана негизги билимди, жалпы орто билимди ар бир жарандын милдеттүү жана акысыз алышы;
- акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызмат көрсөтүүлөрү учун башка кызматтары учун, өзүнчө баланста эсептелинген кирешелерди өз эрки менен берилген кирешелерди тескөө;
- жалпы билим берүү мекемесинин баардык каржы ишинин үстүнөн жалпы мамлекеттик кезөмөл учун ачыктык жана жеткиликтүүлүгү.

V. Укуктар жана милдеттер

5.1. Жалпы билим берүү мекемеси өзүнүн функцияларын иш жүзүнө ашырууда маселелерин чечүүдө төмөнү укуктарга ээ.

- чыгымдардын сметасын өз алдынча иштеп чыгуу менен бекитүүгө ошого жараша аларды өзгөртүүгө;
- өздөрүнүн материалдык- техникалык, каржылык жана адам ресурстарын өз алдынча пайдаланууга;
- билим берүү мекемелеринин иш-аракеттерин жөнгө салуучу мыйзамдын талаптарына ылайык билим берүү процессин уюштурууга;
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген мамлекеттик билим берүү программаларынын негизинде иштеп чыгуу, кабыл алуу жана окутуучу программаларын ишке ашыруу;

- билим берүү программаларын ишке ашырууну камсыз кылуу, Кыргыз Республикасынын “ Билим берүү жөнүндө” мыйзамына тиешелүү негизги жоболорун тандоодо өз алдынча, пайдалануу жана формаларды түзүү, каражатты жана окутуу жана билим берүү ықмаларын түзүү;
- жалпы билим берүү мекемесинде камсыз кылуучунун кабыл алуу тартибин киргизүү:
- а) аймакта жашап жаткан, жалпы башталгыч жана жалпы негизги билим алууга укуктуу окутууга тийиш адамдары жалпы башталгыч жана жалпы негизги билим берүү тепкичине кабыл алуу үчүн (ушул аймакта жашабагандарды кабыл алууда мекемеде орун жоктугунан гана баш тартылыши мүмкүн);
- Кыргыз Республикасынын “ Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарынын талаптарына туура келүүчү баа системасын, формасын, тартибин өз алдынчалуулугу жана окуучуларды арадагы аттестациялоонунун мезгилдүүлүгү үчүн;
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин ченемдик актыларынын негизинде бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу аттестациядан өткөрүү, билим берүү мекемесинин мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн билим берүүнүн деңгээлине ылайык мамлекеттик үлгүдөгү документти берүү үчүн;
- кошумча билим берүү программаларын ишке ашыруу жана негизги жалпы билим берүү программаларынын статусун аныктоодон сырткары, кошумча билим берүү кызматтарын (кошумча билим берүү кызматтарынын түрлөрү жана формалары, анын ичинен акы төлөнүүчү), билим берүү процессине жана имараттарды кармоону керектүү камсыз кылуучу кызматтарды көрсөтүү үчүн;
- каржы ресурстарын билим берүү процессине рационалдуу пайдаланууну оптималдаштыруу максатында, демилгеси боюнча же уюштуруучулардын макулдуулгу менен филиалдарды түзүү же жоюу;
- улуттук , мамлекеттик программаларды ишке ашырууга катышуу;
- жалпы билим берүү иш-чараларды уюштуруу, жогорку мамлекеттик бийлик органдарынын жана кызмат адамдарына жана жакшыртуу боюнча сунуштарды даярдоо;
- ассоциацияларга жана башка коомдук уюмдарга, анын ичинде эл аралык, алардын иш-чараларына катышууга кириүү;
- билим берүүнү өнүктүрүү жана иштеп чыгуу ассоциацияларды түзүүгө жана ишине катышууга, бирликтеге, жана башка бирикмелерге, анын ичиндеги мекемелерге катышууга, ишканаларга жана коомдук уюмдарга катышуу.

5.2. Жалпы билим берүү мекемеси төмөнкү милдеттерди камсыз кылат:

- жалпы билим берүүнүн сапатын жана мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык иш жүргүзүүнү;
- билим берүү процессинин, окуучулардын жаш курагына психологиялык өзгөчөлүктөрүнө, кызыгуусуна, шык-жөндөмдүүлүктөрүнө, өмүрүн коргоо кызыкчылыктарына, талаптарына жана ден-соолугуна ылайык колдонуулучу формаларды, ықмаларды жана каражаттардын шайкештигине;
- санитардык-гигиеналык нормаларды сактоону;
- өз ара аракеттенүүнүн жана чектеш билим берүү деңгээлдеринин ортосундагы үзгүлтүксүздүгүнө;
- сергек жашоо мүнөзүн пропагандалоо менен окуучуларды санитардык-гигиеналык тарбиялоону.

5.3. Билим берүү мекемелерин, жалпы билим берүү программаларында , окуу жана окуу планында Уставда көрсөтүлбөгөн эмгекке ата-энелердин (же алардын орун алмаштырган адамдарын) , алардын макулсуздугусуз окуучуларды эмгекке тартууга тыюу салынат.

5.4. Окуучуларга карата физикалык жана психикалык зомбулук ықмаларын колдонууга жол берилбейт.

5.5. Жалпы билим берүү мекемесин, саясий партиялардын, коомдук-саясий, диний

агымдарын жана уюмдарын түзүгө жол берилбейт.

5.6. Окуучуларды жана тарбиялануучуларды коомдук, коомдук-саясий уюмдарга кошулуу, кыймылдарга жана партияларга , ошондой эле мажбуrlap ушул уюмдардын иш-аракеттерине тартуу жана агитациялык компаниясы менен саясий акцияларга катышуусуна мажбуrlоого жол берилбейт.

VI. Билим берүү процесси.

6.1. Жалпы билим берүү мекемеде окутуу малекеттик тилде жүргүзүлөт.

6.2. Нулевой класска 5-6 жаштан, биринчи класска 6 жаштан тартып бирок, 7 жаштан кеч эмес, ата-эне (аларды алмаштырган адамдар) каалоосуна жараша, балдарды кабыл алат.

6.3. Окутуу жана билим берүү мекемеси билим берүү мекемесине кабыл алуу буйрук менен иш жүзүнө ашырылат. Кыргыз Республикасынын билим берүү жөнүндө мыйзамдарына каршы келбegen , жалпы билим берүү мекемесине кабыл алуу жол- жобосунун эрежелери менен жөнгө салынат.

6.4. Жалпы билим берүү мекемеси билим берүү процессин негизги жалпы билим берүү программаларынын дөнгөлдерине ылайык билим берүүнүн үч баскычында жүргүзөт:

1 баскыч- жалпы башталгыч билим берүү (4 жыл);

2 баскыч – жалпы негизги билим берүү (5 жыл);

3 баскыч – жалпы орто билим берүү (2жыл)

Жалпы билим берүүнүн мазмуну жалпы билим берүү мекемесинде, өз алдынча мамлекеттик билим берүү стандарттарынын негизинде иштелип чыккан, бекитилген жана иш жүзүнө ашырылып жаткан программалар менен аныкталган.

6.5. Жалпы билим берүү мекемесинде билим берүү процессин уштуруу базистик окуу планынын негизинде сабактардын ыраттамасы (расписание) түзүлөт, ошол эле учурда , жалпы билим берүү мекемеси төмөнкүдөй график менен иштейт.

1 баскыч – беш күндүк иш жумасы

2 баскыч – беш күндүк иш жумасы

3 баскыч – беш күндүк иш жумасы, 1 күн өз алдынча .

6.6. Академиялык окуу saatтарынын узактыгы – 45 мүнөт, биринчи класста – 40 мүнөт .

6.7. Ар бир класстын жыйынтык жүктөмүү көпчүлүк мектептердеги окуучулардын милдеттүү түрдө максималдуу жүгү болуп эсептелет. Жалпы билим берүү мекемеде жумалык жүктөмдүн чеги базистик окуу планынын негизинде коюлат.

Жеке пландар боюнча окутуу окуучулардын, алардын ата-энелери же аларды алмаштыруучу адамдардын арзы болонча ишке ашырылат.

6.8. Билим берүү мекемеде класстарынын саны санитардык эрежелерге билим берүү үчүн түзүлгөн окуучулардын санына жана жалпы билим берүүчү мекеменин шарттарына жараша болот. Класстардын толуусу окуучулардын саны 30 дан кем эместиги каралган. Жалпы билим берүү мекемеси ата-энелердин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) каалоосу менен талаптары менен акы төлөнүүнүн негизинде окуучулардын узартылган күнүн, топторун, жалпы билим берүү мекемесинде даярдоочу топторду ачууга укуктуу .

6.9. Жалпы билим берүү мекемесинде окуу жылы 1-сентябринде башталат. Биринчи класстар үчүн окуу жылынын созулушу 33 аптаны, кийин 34 аптаны түзөт. Окуу жылынын ичинде каникул күндөрүнүн созулушу 30 календарлык күндү, жайкы каникул 8 календарлык аптадан кем эместиги , 1-класстын окуучуларынын 3-чейрегинде кошумча апталык каникулду түзөт.

Жылдык окуу- жумалык графиги жалпы билим берүү мекемесинин педагогикалык кенештин пикирин эске алып райондук билим берүү белүмүн макулдашуусу менен жалпы билим берүү мекемесинин директордун буйругу менен бекитилет.

6.10. Жалпы билим берүү программаларын толук өлчөмдө өздөштүргөн окуучулар кийинки класска которулат. Бир сабак боюнча окуу жылдын жыйынтыгында академиялык карызы

бар болгон учурда окуучулар кийинки класска болжол менен которуулуга болот. Башталгыч жалпы негизги жана жалпы билим берүү баскычтарында, окуу жылынын программасын өздөштүрө албаган болсо жана эки андан көп сабактар боюнча академиялык карызы барлар, кайра ордунда окууга калышат. Окуучуларды которуу кандай болгон күндө дагы Педагогикалык кеңешинин чечими боюнча ишке ашырылат. Жалпы билим берүүнүн мурунку программасынын өздөштүрө албаган окуучулар, окуунун кийинки жалпы билим берүүнүн баскычына өтүүсүнө жол берилбейт.

6.11. Билим берүү мекемеси окуучунун жана ата-энеси (же башка өкүлдөрүнүн) каалоосу боюнча Жалпы билим берүү программаларын же жеке бөлүктөрүн, үй-бүлөлүк билим берүү, ез алдынча билим алуу, экстерна же сырттан окуу формасында өздөштүрүүсүнө көмөк көрсөтөт.

6.12. Жалпы билим берүү мекемесинин (Педагогикалык кеңешинин) чечими жана балдардын иштери боюнча комиссиянын макулдугу жана жергилиткүү органдын макулдугу боюнча укук бузууга каршы иш-аракеттерди жасаган жана жалпы билим берүү мекеменин уставын көп жолу одоно бузгандыгы учун он беш жашка чыккан окуучуларды, педагогикалык таасир этүүнүн чектүү чарасы катары жалпы билим берүү мекемесинен чыгарууга жол берилет.

Бир нече жасалган бузуу- окуучулардын, кайталанып, эреже катары , тартипти одоно бузганы учун жалпы билим берүү мекемесинин директору тарабынан салынган эки же андан көп тартиптик жаза алган дегенди билдирет.

Тартипти одоно бузуу бул оор кесепеттерге алып келген же оор кесепеттерге алып келиши мүмкүн деген бузуунун түрлөрү: .

- жалпы билим берүү мекемесинин окуучуларына, кызматкерлерине, конокторунун өмүрүнө жана ден-соолугуна зыян келтирүү.

- жалпы билим берүү мекемесинин мүлкүнө, окуучуларына, кызматкерлерине, конокторуна зыян келтирүү,

Окуучу жана ата-энеси (аларды алмаштырган адамдар) келтирилген материалдык зыянды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык толтурат.

Ата-энесиз калган жетим балдарды (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) чыгаруу жөнүндө чечим, камкордук органдарын алдын алуу макулдугу менен гана мугалимдердин кеңеши кабыл алат.

Окуучуну окуудан чыгаруу жөнүндө мугалимдердин кеңешинин чечими, жалпы билим берүү мекемесинин директорунун буйругу менен кабыл алынат. Окуучуну окуудан чыгаруу жөнүндө чечимди, жалпы билим берүү мекемесинин директору үч күндүн ичинде тиешелүү жергилиткүү органдарга жарыялайт. Тиешелүү жергилиткүү органдар менен окуудан чыгарылгандын ага-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) бир айдын ичинде баланы жумушка орноштуруу же башка билим берүү мекемеде окуусун улантуу жөнүндө чара көрөт .Чыгаруу процедурасы окуучунун жалпы билим берүү мекемесинин демилге берүү жана жаза берүү эрежелеринде көрсөтүлөт да , бул эрежелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы болууга мүмкүн эмес.

6.13. Жалпы негизги жана жалпы орто билим берүүнүн негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүү бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоо аттестациясы менен аяктайт. Жалпы билим берүү мекемесинин бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоо аттестациясы Кыргыз Республикасынын мектебинин бүтүрүүчүлөрү жөнүндө Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарынын негизинде жүргүзүлөт.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өткөн жалпы билим берүү мекемесинин бүтүрүүчүлөрүнө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жалпы билим берүү уюмунун герби бар мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн билими жөнүндө малекеттик үлгүдөгү документ тапшырылат. Орто жалпы билим берүү , жалпы билим берүү программасынын өздөштүрүүдө өзгөчө жетишкендиктерге жеткен бүтүрүүчүгө өзгөчө үлгүдөгү күбөлүк жана аттестат берилет.

- 6.14. Жалпы билим берүү мекемесинин сабак убактысынан тышкaryы Кыргыз Республикасынын ББЖИМги тарабынан бекитилген кошумча билим берүү кызматтарын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, окуучулардын өз алдынча контингентинде акысыз билим берилет.
- 6.15. Жалпы билим берүү мекемеси окуучулардын ата-энелердин каалоосу боюнча окуу планы менен бекитилген акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызматтарын бере алат.
- 6.16. Жалпы билим берүү мекемесин класстардын саны, жарандардын берген арыздарынын санына көз каранды, ошондой эле класстардын толуусунун санитардык жана чектик нормаларын эске алуу менен болот.
- 6.17. Окуучулардын жана ата-энелеринин (алардын алмаштырган адамдын) кызыкчылыгын эске алуу менен, уюштуруучунун макулдугуунун негизинде жалпы билим берүү мекемесинде даярдоочу класстар (мамлекеттик, расмий тил жана / же даярдыгы жок балдар үчүн), бюджеттин же контракттык негизинде бөлүнгөн каражаттардын чегинде коррекциялык топтор ачылышы мүмкүн.
- 6.18. Акысыз медициналык жардам жалпы билим берүү мекемесинин окуучуларына атайын белгиленген саламаттык сактоо кызматы (администрация менен педагогикалык кызмат менен тен) дарылоо жана алдын алуучу иш-чараларды, гигиеналык ченемдерди, режим жана окуучулардын тамактануусунун сапатына көзөмөл жүргүзөт.
- 6.19. Окуучулардын жалпы билим берүү мекемесинде тамак-аш менен тейлөөсү мектептин ашканасы (атайын типтүү жайында) аркылуу жүзөгө ашырылат.
- 6.20. Жалпы билим берүү мекемеси аймактык билим берүү бөлүмүнүн башкаруу органдарынын макулдулугу менен, план боюнча, сабакты терендешип берүү боюнча гимназия компоненттери менен класстарды ачууга укуктуу.
- 6.21. Окуу формасы күндүзгү
- 6.22. Мектеп кийминин формасы:
- Кыздар үчүн: кара бешмант (пиджак), кара юбка (5см тизеден ылдый этегинен минималдуу узундугу), ак көйнөк .
- Балдар үчүн: кара шым, кара бешмант (пиджак), ак көйнөк жана галстук.
- Толугу менен джинсы, спорттук кийим-кече жана спорттук бут кийим кийүүгө тыюу салынат.

VII. Билим берүү процессинин катышуучулардын укуктары жана милдеттери.

- 7.1. Жалпы билим берүү мекемесинин билим берүү процессинин катышуучулары болуп окуучулар, педагогикалык кызматкерлер жана окуучулардын ата-энелери (аларды алмашыруучу адамдар) эсептелинет.
- 7.2. Жалпы билим берүү мекемесинин кабыл алуу тартиби Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы жана ушул Устав менен аныкталат.
- 7.3. Окууга кабыл алынуучу жана анын ата-энелерин (аларды алмаштырган адамдар) жалпы билим берүү мекемеси билим берүү уюмунун процессин жөнгө салуучу Устав жана башка документтер менен тааныштырууга милдеттүү.
- 7.4. Окуучулардын, алардын ата-энелерин (аларды алмаштырган адамдар) укуктары жана милдеттери, “Билим берүү уюму жөнүндө типтүү жоболорунда” аныкталат. (чейин боюнча кыргыз Республикасынын Билим берүү, илим жана маданият Министрлигинин, №376/11997 ж.24.10.буйругу менен бекитилген.)
- 7.5. Окуучулардын жалпы билим берүү мекемесинде төмөнкү укуктарга ээ:
- Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамында аныкталган акысыз көрсөтүлгөн көлөмдө жалпы орто билим алууга;
 - толук, толук эмес убакыт, экстернат жана үй-бүлөлүк билим берүү; билим берүү формасын тандап алууга ;

- жеке билим берүү программалары үчүн мамлекеттик билим берүү стандарттарынын чегинде, төздөтилген курста окууга. Жеке билим берүү программаларынын шарттары боюнча окутуу жалпы билим берүү мекемесинин Уставы менен жөнгө салынат жана аны жоболоруна ылайык кабыл алынат;
- мектеп китеңканасынын китеңканамат ресурстарын пайдаланууга ;
- кошумча (акчы төлөнүүчү) билим берүү кызматтарын алууга;
- Уставда аныкталган формасында жалпы билим берүү мекемесинин башкаруу ишине катышууга;
- адамдын кадыр- баркын, абириин жана маалымат эркиндигин , өз көз караштарын жана ынанымдарын билдириүү эркиндигин урматтоого. Окуучуларга карата физикалык жана психикалык зомбулук ыкмаларын колдонууга жол берилбейт.

7.6. Окуучуларды коомдук уюмдарга кошуууга мажбурлоо , ошондой эле бул уюмдардын иш-аракеттерине тартууга жана агитациялык компаниясына катышууга жол берилбейт.

7.7. Кийинки класска толук программасын өздөштүргөн окуучулар которулат.

7.8 Окуучулар жалпы билим берүү мекеменин Уставын аткарууга милдеттүү, ак ниеттүүлүк менен окууга, мекеменин мүлкүнө этиятык менен мамиле кылууга , башка окуучулардын жана кызматкерлердин ар-намысын жана кадыр-баркын урматтоого , жалпы билим берүү мекеменин кызматкерлеринин талаптарын аткарууга тийиш. Жалпы билим берүү мекемеде тартип (дициплина) окуучулардын , мугалимдердин жана билим берүү мекемелеринин кызматкерлерин кадыр- баркын урматтоо негизинде жүргүзүлөт.

7.9. Ата-энелер (аларды алмаштырган адамдардын) төмөнкү укуктарга ээ.

- жалпы билим берүү мекемесин тандап жана жалпы билим берүү мекемесинде окуу формасын тандоого ;

- балдардын укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоого;

- жалпы билим берүү Уставында аныкталган формада жалпы билим берүү мекемесин башкаруу ишине катышууга.

7.10. Ата-энелер (аларды алмаштырган адамдар) , жалпы билим берүү мекеменин Уставында, алардын укутары жана милдеттери караптаган жагын аткарууга жана балдарга тарбия берүүгө жана аларга билим алуунун керектүү шарттарын түзүүгө , балдар жөнүндө Конвенциянын принциптерин сактоого милдеттүү.

7.11. Ата-эне (аларды алмаштырган адамдар) башка укуктары менен милдеттери алар менен жалпы билим берүү мекемесинин ортосунда жалпы билим берүү мекемесинин Уставына ылайык, түзүлгөн келишиминде бекитилет.

7.12. Жалпы билим берүү мекемени кызматкерлер менен толуктоо тартиби Устав менен жөнгө салынат. Педагогикалык кызматка керектүү педагогикалык квалификациясы бар, орду жана алардын адистиги боюнча квалификациясынын мүнөздөмөсүнө ылайык , билим боюнча документтер менен ырасталган адамдар, жана ошондой атайын билими жок адамдар , жалпы билим берүү мекеменин Педагогикалык көнешинин чечиминин негизинде Зайлык сыноо менен жумушка алынат.

7.13. Жалпы билим берүү мекемелеринин кызматкерлер менен администрациясынын мамилеси Кыргыз Республикасынын “ Эмгек жөнүндө” мыйзамдары менен жөнгө салынат. Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык түзүлгөн учурда, эмгек келишимдин мөөнөтү иш берүүчү жана кызматкер тарабынан аныкталат.

7.14. Жалпы билим берүү мекеменин кызматкери төмөнкү укуктарга ээ:

- жалпы билим берүү Уставында аныкталган тартибинде жалпы билим берүү мекемесинин башкаруу ишине катышууга:

- кесиптик ар-намысын жана кадыр-баркын коргоого;

- окуу китеңтерди ,окуу куралдарды жана материалдарды, баалоо билим ыкмаларын жана окуучулардын жөндөмдүүлүктөрүн, мамлекеттик билим берүү стандарттарынын негизги жоболоруна жана билим берүү жаатындағы башка ченемдик документтерине

ылайык, окутуу ықмаларын түзүүгө жана колдонууга , тарбия берүүгө , эркин тандоого;

- адистигин жогорлатууга;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген коомдук кепилдиктерге жана женилдетүүгө (льготаларга) , қыскартылган жумуш жумасына аки төлөнүүчү өргүүгө;

- тиешелүү квалификация категориясы боюнча аттестациядан өтүүгө.

7.15. Окуу жүгүнүн көлөмү (педагогикалык иш) мугалимдерге жана башка педагогикалык кызматкерлерге окуу планына жана программалардын саатынын санына, кадрлардын коопсуздугуна жана жалпы билим берүү мекемесинин башка өзгөчө шарттарына жараша аныкталат. Окуу жүгүнүн көлөмү (педагогикалык иш) көбүрөөгү же азыраагы саат нормалары эмгек акысы учун кызматкердин жазуу жүзүндөгү макулдугу менен көлөмү администрациясынын демилгеси менен окуу жылдын учурунда азайтылыши мүмкүн эмес болгон, бөтөнчө учурларда, класстардын санын қыскартуу , окуу пландары жана программаларын сааттарынын санынын класстардын (топтордун) санын қыскартуу учурларда окуу жүгүнүн (педагогикалык иштин) көлөмү азайтылыши мүмкүн .

7.16. Жалпы билим берүү мекемесинин башка кызматкерлеринин укутары жана милдеттери, тиешелүү типтүү квалификация мүнөздөмөлөрдө жана жалпы билим берүү мекемесинин Уставында аныкталган.

VIII. Жалпы билим берүү мекеменин структурасы

8.1. Жалпы билим берүү мекемесинин структурасын уюштуруучулар тарабынан коюлган маселелер жана ушул Уставды эске алуу менен директор да, уюштуруучулар бекитет.

8.2. Жалпы билим берүү мекемеси өз эрки менен , каржылык ресурстардын жана окуучулардын санынын негизинде кызматкерлердин саны аныкталат.

Кызматкерлердин иш милдеттери ички жобо актылар менен аныкталат да директор тарабынан бекитилет.

XI. Жалпы билим берүү мекемесинин башкаруу

9.1. Жалпы билим берүү мекемесин башкаруу Кыргыз Республикасынын “ Билим берүү жөнүндө” мыйзамына, жана ушул Уставка ылайык демократиялык , ачык-айкындык , жалпы адамзаттык баалуулуктарга артыкчылык, адамдын эркин өнүгүүсү принциптерине ылайык жүргүзүлөт.

9.2. Жалпы билим берүү мекемесин башкаруу жогорку органы , ыйгарым укуктары жалпы билим берүү мекемесинин иш-аракеттерин координациялоочу катары уюштуруучулардын жалпы чогулушу болуп саналат.

Уюштуруучулардын жалпы чогулушу төмөнкүлөрдү иш жүзүнө ишке ашырат:

- каржылык колдо көрсөтүүнү;
- материалдык – техникалык жактан колдоо көрсөтүүнү;
- Уставды кабыл алууну жана өзгөртүүлөрдү, толуктоолорду бекитүүнү;
- түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүү (жооунун) макулдугун берүүнү;
- мекемени кайра уюштурууну жана жооу жөнүндө чечимин кабыл алууну ;
- жооу боюнча комиссиянын курамын аныктоону, дайындоону, анын мүчөлөрүн кайта чакырып алууну, жооу балансын бекитүүнү;

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул Уставда каралгандагы башка маселелерди.

9.3. Айыл өкмөтүнүн макулдулугу менен , райондук билим берүү бөлүмү дайындалган директор жалпы билим берүү мекемесин түздөн-түз жетекчилигин иш жүзүнө ашырат.

9.4. Жалпы билим берүү мекеменин директору:

- педагогикалык коллективди башкарат;
- кадрларды туура тандоо жана жайгаштырууну камсыз кылат;

- кызматкерлерге акы төлөө жана сыйлык берүү жөнүндө ички жоболорду бекитет;
- кредиттерди бөлүштүрүүчү болуп саналат жана эсеп менен каржы документтерге бириңчи кол коюу укугуна ээ;
- бюджет менен атайын каражаттарды чыгымдардын сметасын бекитет;
- баланс менен чыгымдар сметасына аткаруу жөнүндө отчетторун бекитет жана кол коет;
- баланс менен чыгымдар сметасына ылайык, каражаттарды максаттуу пайдаланууда жалпы билим берүү мекемесинин өз убагында жана толук каржылашына көзөмөл жүргүзөт.

9.5. Жалпы билим берүү мекемесинин атынан директор актылар боюнча келишимдерди түзөт, ошондой эле эмгек келишимдерин, ишеним каттарды берет, банктарда эсептешүү жана башка счетторду ачат, белгиленген тартилте кызматкерлерди бекитет, жалпы билим берүү мекемесинин бардык кызматкерлери үчүн милдеттүү буйруктарды чыгарат жана көрсөтмө берет, бекитүү үчүн билим берүү башкаруу органдарына жалпы билим берүү мекемесинин перспективдүү, жылдык, учурдагы иш пландарын киргизет.

9.6. Жалпы билим берүү мекемесинин директору, Кыргыз Республикасынын эмгек жөнүндө мыйзамдарында, келишимде (контракта) жана ушул Уставда каралган өз иши менен иш-милдеттери үчүн , ата-энелердин жана мамлекеттин , коомдун жана уюштуруучулардын алдында жеке жоопкерчилик тартат.

9.7. Жалпы билим берүү мекемесинде Камкордук Кенеши , эмгек колективинин жалпы чогулушу болуп саналат.

9.8. Жалпы билим берүү мекемесинде Камкордук Кенеши , жалпы билим берүү мекемесинин бюджеттен каржылоону камсыз кылуу, уюштуруучулук, каржылык жана консультациялык жардам берүү үчүн ыктыярдуу демөөрчүлөр бирикмеси болуп саналат. Камкордук Кенеши жалпы билим берүү мекемеге берилген мүлктөрдү жана каражаттарды башкаруу боюнча пайдалануу жөнүндө чечим кабыл алуу менен башкарууга катышат.

Камкордук Кенештин иши Камкордук Кенеш жөнүндө мыйзамы менен жөнгө салынат.

9.9. Окутуу-тарбиялык процессин жакшыртуу жана ёркүндөтүү максатында, жалпы билим берүү мекемесинин мугалимдеринин жана тарбиялоочулардын кесиптик чеберчилики жана чыгармачылыгынын өсүшүн жогорулатууда жалпы билим берүү педагогикалык (мугалимдик) кызматкерлерин бириктirген, коллегиалдык орган - Педагогикалык Кенеш иштейт.

Педагогикалык Кенеш:

- билим берүүнүн, формасын, методдорун окутуу - тарбиялык иштерин жана анын ишке ашыруу жолдорун , мазмунун талкуулайт жана талдайт;
- педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатууга, алардын чыгармачылык демилгелерин өнүктүрүүгө ишти уюштурат;
- окуучулардын кийинки класска өткөрүү, кийинки класска шартту өткөрүү, жана ошондой эле ата-энелер менен (мыйзамдуу өкүлдөрү) макулдашып, аларды үй- бүлөлүк билим берүү формасында кайра окутуу жөнүндө чечимин кабыл алат.

Педагогикалык Кенешти зарылдыкка жараشا жалпы билим берүү мекемесинин директору чакырат.

9.10. Билим берүү мекеменин уставдык ишин камсыз кылуу үчүн төмөнкү жергиликтүү актыларды кабыл алат:

- Коллектив келишимин;
- кызматкерлер үчүн ички тартип эрежелерин;
- Мектептин Директорунун буйруктарын жана тескемелерин;
- келишимдерди;
- Жоболорду;
- Инструкцияларды (анын ичинде кызматкерлердин инструкциясын)

- Эрежелерди.

9.11. Мектептин жергиліктүү актылары ушул Уставка карама-каршы болушу мүмкүн эмес. Жергиліктүү актылардын колдонулуп жаткан мыйзамга же Уставка карама-каршылыктары табылган болсо, мектептин директору толугу менен же жарым-жартылай жокко чыгарууга милдеттүү.

X .Каржылыктын булактары жана каражаттарды колдонуу тартиби

10.1. Жалпы билим берүү мекемесинин каржылык каражаттарынын негизги булактары болуп:

- республикалык жана жергиліктүү бюджеттер;
- ишканалар, уюмдар, коомдук фонддор, коомдук бирикмелер, юридикалык жактар жана жеке адамдардын бекер берген каражаттары, ыктыярдуу тартуулар, демөөрчүлүк жардам көрсөтүү жана атайын фондтор;
- буюмдарды жана кызматтарды сатуудан ошондой эле уруксат берилген өз алдынча иштин башка түрлөрүнөн алынган киреше;
- окуучуларга кошумча кызматтар үчүн ата-энслерден (аларды алмаштырган адамдардан), кабыл алынган кирешелер;
- чет элдик уюмдардан тартылган гранттар;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбegen башка булактар эсептелинет.

10.2. Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынын эсебинен жалпы билим берүү мекемелерди каржылоо ченемдик каржылоонун механизми боюнча жүзөгө ашырылат.

10.3. Жалпы билим берүү мекемеси өзүндө болгон каржы каражаттарды өз алдынча башкарат. Жалпы билим берүү мекемеси кызматкерлердин эмгек акысын (айлык) бекитип, эмгек акыны төлөөгө багытталган, Каражаттар чегинде, үстөк, кошумча төлөмдөрдүн жана башка өбөлгөлөө мүнөздөгү төлөмдөрдүн түрлөрүн жана өлчөмүн аныктайт.

XI. Кызмат адамдардын жоопкерчилиги

11.1. Кызмат адамдары ушул Устав боюнча милдеттери аткарбагандыгынан же тийиштүү түрдө аткарбагандыгынан улам, мекемеге зиян келтирилгенде, Уюштуруучулардын жалпы чогулушу ар бир кызмат адамдан зияндын ордун толтуруу жөнүндө доо кылууга укуктуу.

11.2. Кызмат адамдарды кайра чакыртып алуу учурлары:

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана ушул Уставын системалуу түрдө бузуу;
- түздөн-түз кызмат милдеттерин аткарбоо.

XII . Уставга өзгөртүүлөрдү киргизүү тартиби

12.1. Жалпы билим берүү мекеменин Уставына өзгөртүүлөрдүн жана толуктоолордун киргизүүсү, жана ошондой эле Уставдын жаны редакциясын бекитүү Жалпы билим берүү мекеменин уюштуруучуларынын жалпы чогулушу чечиминин негизинде ишке ашат. Эгерде ушул Уставдын бир жобо жараксыз болуп калса, анда бул калган жоболордун токтошунун себеби болушу мүмкүн эмес. Жараксыз болуп калган жоболор, жаны чечим менен алмаштырылыши мүмкүн. Укук мамилесинде жол берилгенде, жараксыз деп табылган жобо, башка жобо менен алмаштырылуусу керек.

XIII. Жоюу жана кайра уюштуруу

13.1. Жалпы билим берүү мекемесин жоюу же кайра уюштуруу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык иш жүзүнө ашырылат:

- Уюштуруучулардын жалпы чогулушунун чечими менен;
- Соттун чечими менен.

13.2. Жалпы билим берүү мекемесин жоюу учурунда Уюштуруучулардын жалпы чогулушу, жоюу балансын беките турган жоюу комиссиясын дайындалат. Жалпы билим берүү мекемесинин акча каражаттары жана башка мүлктөрү, кредиторлор менен эсептешип бүткөндөн кийинки, эгерде Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында башкача каралбаса жалпы билим берүү мекеменин эс sine берилет.

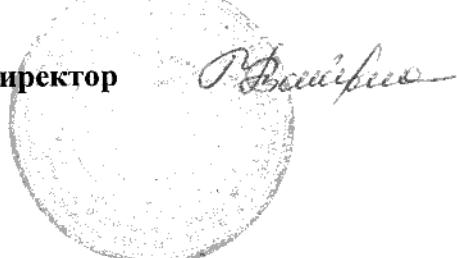
13.3. Жоюлган учурда, окуучуларды, алардын ата-энесинин, мыйзамдуу өкүлдөрүнүн макулдашуусу менен башка Жалпы билим берүү мекемесине өткөрүп берүү үчүн Уюштуруучулардын жалпы чогулушу өзүнө жоопкерчилик алат.

13.4. Жалпы билим берүү мекеменин иш аракетин токтотуу Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрилиги тарабынаң иш жүзүнө ашырылып мүмкүн.

13.5. Кредиторлордун доолорун канаттандыруудан кийин калган, бул юридикалык жактын мүлкүнө буюм укугу же мүлктүк укукка ээ болгондо, эгерде мыйзамда же юридикалык жактын уюштуруу документтеринде башкача каралбаса юридикалык жактын мүлкү Уюштуруучулардын жалпы чогулушуна, өткөрүлүп берилет

13.6. Жалпы билим берүү мекеменин иш жүргүзгөн учурунда пайда болгон документтер Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасынын Улуттук Архивдик фондунда" мыйзамга ылайык сакталат жана колдонулат.

Директор

Р.Жакиев

Нуркалиева Н.Б.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЮСТИЦИЯ МИНИСТРИЛГИ
ЧУЙ-ВИШКЕК ЮСТИЦИЯ БАШКАРМАЛЫГЫ

Номерленгени, тигилгені, жана мөөр басылғаны
баардығы

20 __ __ ж. " __ " 20__ г.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ЧУЙ-ВИШКЕКСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ ЮСТИЦИИ «
На

Всего прошумеровано, прошнуровано и скреплено печатью
на 10 листах

Прошумеровано и прошнуровано
в «
листиах

